

StatenWarmte

Tekst: Tom Egyedi*

Over enkele jaren stroomt er geen aardgas meer uw woning binnen! Uw aardgasgestookte CV-ketel heeft geen functie meer. Hoe houdt u het warm in de winter? En wat zijn de alternatieven voor warm tapwater en koken op een gasfornuis? Samen met u gaan we dat onderzoeken.

Belangrijke jaartallen: 2030 en 2021

De gemeente Den Haag wil dat alle gebouwen in de stad in 2030 geen aardgas meer nodig hebben en overgaan op duurzame energie, zoals van zon-, aarde-, water- of windenergie (website www.denhaag.nl). In 2021 moet er voor iedere wijk een plan liggen waarin wordt beschreven welke duurzame energiebronnen het aardgas gaan vervangen. En hoe dat dan moet met het verwarmen van de woningen, het verwarmen van tapwater en aardgasvrij koken.

Waarom aardgasvrij: CO₂ en 'Groningen'

De uitstoot van CO₂ zorgt voor klimaatverandering. Wereldwijd stijgen de temperaturen, met grote gevolgen voor het klimaat. Zo is de verwachting dat de zeespiegel de komende jaren zal stijgen. Om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan, heeft Nederland in 2016 bij het Klimaatakkoord van Parijs afspraken gemaakt om de CO₂ uitstoot te verlagen voor 2050. Het Klimaatakkoord is een belangrijke aanjager voor veranderingen in onze energiehuishouding. Maar ook de aardbevingen en het daarmee gepaard gaande besluit om versneld steeds minder afhankelijk te worden van het aardgas uit Groningen speelt een belangrijke rol. Dat zijn twee belangrijke redenen om te gaan nadenken over aardgasvrij verwarmen.

Zonnepanelen. Foto: Natuur en Milieu.





Gaswinningschade. De aardbeving bij Zeerijp op 8 januari 2018 had een kracht van 3,4 op de schaal van Richter en was een van de zwaarste ooit gemeten in de provincie Groningen. Foto: Media.Nu.nl

Warmteplan-onderzoek: 'Statenwarmte'

In het Statenkwartier is BES (Buurt Energie Statenkwartier) al ruim zeven jaar actief. BES is een vereniging van buurtbewoners met het doel om het Statenkwartier te verduurzamen en ons daarbij te helpen onze woningen aan te passen. Bij BES ontstond het idee om samen met de wijkbewoners pro-actief een eigen warmteplan te maken. Het wijkoverleg Statenkwartier nam dit idee over en is nu opdrachtgever van 'Statenwarmte', zoals het warmteplan is genoemd. 'Statenwarmte' doet onderzoek naar de verschillende opties hoe in de toekomst onze woningen in het Statenkwartier zonder aardgas verwarmd kunnen worden. Belangrijk onderdeel van dit onderzoek is de voorkeuren van de bewoners vast te stellen. De uitkomsten resulteren in een warmteplan.

Aardgasloos verwarmen

Onze woningen in het Statenkwartier zijn gebouwd in een tijd waarin er geen centrale verwarming was. Veel woningen hadden olie- of kolenkachels en meestal werd alleen de woonkamer verwarmd. In de jaren zestig werd het aardgasnet aangelegd en kregen de meeste van onze woningen centrale verwarming. Het water dat door de Cv-ketel wordt verwarmd heeft een hoge temperatuur van wel zo'n 80 tot 90 graden. Warm genoeg voor de koude winters. Nu moeten we gaan nadenken hoe we op een andere wijze onze woningen kunnen verwarmen. Welke temperatuur hebben we nodig om het comfortabel en warm te houden? En als we de woning eerst isoleren, kan dan de aanvoer-temperatuur omlaag?

Goed geïsoleerde woningen hebben ook als voordeel dat we meer keuze hebben uit warmtebronnen. Willen we weer een collectief systeem voor de hele wijk, zoals de aardgasleidingen nu zijn, of willen we bijvoorbeeld samen met onze directe burens een oplossing? Of misschien zelfs een warmtebron voor alleen onze eigen woning? Veel vragen waar 'Statenwarmte' samen met u een antwoord op gaat geven.

Enkele voorbeelden

- In een artikel in de vorige Statenkoerier schreef ik over het warmtenet en geothermie. En over wat u nu al kunt doen, onafhankelijk van welke oplossing er over enkele jaren voorhanden is: isoleren en zonnepanelen bijvoorbeeld. Dat warmtenet is een voorbeeld van een collectieve oplossing.
- Een andere mogelijkheid is warmte-koude-opslag (WKO). Dan maakt u gebruik van ondiepe aardwarmte en een warmte pomp om uw woning te verwarmen. In tegenstelling tot bij geothermie (hoge temperatuur) wordt bij WKO gebruik gemaakt van lagere temperaturen. Dan is dus ook meer isolatie van de woning nodig. En andere radiatoren of vloerverwarming.
- Een derde mogelijkheid is dat u uw woning elektrisch gaat verwarmen. Bijvoorbeeld met een (lucht)warmtepomp of met infraroodpanelen.

Als u over al deze mogelijkheden meer wilt weten, op de website www.statenwarmte.nl staan 'factsheets' waar informatie te vinden is. Ook kunt u (veel) meer informatie vinden op www.milieucentraal.nl en www.hierverwarmt.nl.

	Aug. '18	Sep. '18	Okt. '18	Nov. '18	Dec. '18	Jan. '19	Feb. '19	Mrt. '19	Apr. '19
Technisch en financieel onderzoek	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Interviews met wijkbewoners	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Wijkbijeenkomsten	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Creëren netwerk	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Presentatie resultaten	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Te nemen stappen

Inmiddels zijn we gestart met de voorbereiding van het onderzoek. We hopen half april 2019 verslag te kunnen doen van wat er technisch mogelijk is en waar de meesten van u een voorkeur voor hebben. Aan de hand daarvan gaan we verder bedenken welke stappen we dan gaan nemen.

Grofweg bestaat het onderzoek uit de volgende stappen:

- Onderzoek naar o.a. de technische en financiële (on)mogelijkheden om onze woningen duurzaam te verwarmen.
- Interviews met wijkbewoners om er achter te komen wat ze het belangrijkste vinden aan een toekomstige warmte-oplossing.
- Wijkbijeenkomsten om de resultaten met elkaar te bespreken en te kijken welke oplossingen het meeste draagvlak bij bewoners hebben.
- Het creëren van een netwerk van bewoners om een of meer oplossingen voor elkaar te krijgen.

Uitvoering onderzoek en informatie

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Publieke Versnellers en Instituut Maatschappelijke Innovatie met ondersteuning van BES, de gemeente, de provincie en Duurzaam Den Haag. Informatie over het project 'Statenwarmte' is terug te vinden op www.statenwarmte.nl. Hier vindt u alles over de achtergrond, doelen en werkwijze van het project, worden technische aspecten van het project belicht en kunt u factsheets terugvinden. Via de facebookpagina van @Statenwarmte blijft u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

Een inductieplaat werkt op stroom en is zuinig: een goed alternatief voor je gasfornuis. Koken op inductie lijkt veel op koken op gas: je kunt de temperatuur snel regelen. Het is ook veiliger dan gas: de kookplaat zelf wordt niet zo heet en er is geen vlam waar je je aan kunt branden. Bovendien is een inductie-kookplaat makkelijk schoon te maken. Foto: GadgetGear.nl



Wat kunt u nu al doen?

Bent u ongeduldig en wilt u uw woning nu al voorbereiden op de toekomst? Of vindt u het een interessant onderwerp en wilt u er meer over weten? Of wilt u zich actief inzetten voor 'Statenwarmte' als ambassadeur?

Dit zijn enkele mogelijkheden:

- Woning voorbereiden: isoleer uw woning, zet zonnepanelen op uw dak, plaats vloerverwarming, ga in plaats van op gas koken over op inductie. Deze maatregelen helpen u om uw woning 'aardgasloos-bestendig' te maken. Kijk ook op de website.
- Als u meer wilt weten, kunt ook terecht op de website.
- Op deze website vindt u ook meer informatie over hoe u ambassadeur kunt worden.

Hebt u behoefte aan persoonlijk contact? Wij starten ook een wekelijks spreekuur. Tijden en locatie vindt u op de website www.statenwarmte.nl.

**Tom Egyedi woont in het Statenkwartier en is mede-initiatiefnemer van 'Statenwarmte'.*



HR + glas (gevuld met krypton) aan de buitenkant. Aan de binnenkant glas in lood teruggezet. Netjes geïntegreerde kozijnen vanwege beschermd stadsgezicht. Foto: Annelies van Ewijk

Zoekt u meer informatie?

Een greep uit de vele beschikbare links:

- Mijnduurzaamrendement.nl: goo.gl/DaNVzj
- Energievergelijk: goo.gl/lj4tha
- Bekijk alle 12 verbeteropties voor een energiezuinig en duurzaam huis: goo.gl/8pZK47
- Milieucentraal: goo.gl/ikyzzg
- Duurzaam verwarmen zonder aardgas. Heldere en uitgebreide informatie over de warmtepomp: www.warmtepomp-weetjes.nl
- www.hierverwarmt.nl/veelgestelde-vragen
- Leuk animatiefilmpje van Natuur en Milieu i.s.m. Stedin, hoe Nederland van het gas af gaat. 4,5 minuut, op YouTube: goo.gl/c2GjzZ

Vloerisolatie. Beeld: warmteopmaat.net / De Isolatie Specialist.

